

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Донецький інститут ринку та соціальної політики

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор ДІРСП

Н.П. Борецька

ПРОГРАМА

вступних випробувань з напрямку «Психологія»
(перепідготовка спеціалістів)

освітньо-кваліфікаційний рівень «Спеціаліст»

Розглянуто на засіданні
приймальної комісії
«17» січня 2010 р. протокол № 1
Відповідальний секретар
приймальної комісії:

Д.В. Чекалін

Програма вступних випробувань з напрямку «Психологія»
(перепідготовка спеціалістів)
освітньо-кваліфікаційний рівень «Спеціаліст»

Програма з напрямку «Психологія» (перепідготовка спеціалістів) для вступників до ДІРСП 2010 року розроблено на основі чинних програм гуманітарної підготовки.

Матеріал програми вступних випробувань з напрямку «Психологія» (перепідготовка спеціалістів) розподілено на 15 тематичних блоків.

Мета вступних випробувань з напрямку «Психологія» (перепідготовка спеціалістів):

1. Виявити та оцінити рівень навчальних досягнень вступників.
2. Оцінити ступінь підготовленості вступників до подальшого навчання у ДІРСП.

1. Предмет психології. Принципи психологічної науки.

Визначення психологічної науки. Предмет вивчення психології. Основні типи явищ, які вивчає сучасна психологія: психічні процеси; психічні стани; психічні властивості; психічні утворення. Особистісне значення психологічних знань. Джерела наукових знань.

Сучасна психологія і її місце в системі наук.

Загальне поняття про принципи психологічної науки. Принцип детермінізму. Принцип єдності психіки та діяльності. Принцип розвитку, або генетичний принцип. Принцип відображення. Системно-структурний принцип.

2. Розвиток психіки тварин та людини.

Стадії розвитку психіки тварин. Допсихічні форми регуляції поведінки найпростіших. Чутливість до окремих властивостей об'єктів у найпростіших організмів. Сенсорна психіка як перша стадія розвитку психіки тварин..

Практичний та абстрактний інтелект як основа первинної свідомої психіки у прадавньої людини. Свідомість і самосвідомість як внутрішній механізм саморозвитку, саморегуляції психіки людини. Особистість як соціально обумовлена система вищих психічних властивостей індивіда. Розвиток психіки людини, її психічних особливостей в умовах НТП і соціальних перетворень світової цивілізації.

3. Сприймання

Поняття про сприймання. Види сприймання. Визначення сприймання. Нейрофізіологічні механізми сприймання. Властивості та закономірності сприймання: предметність, константність, усвідомленість, структурність, апперцепція. Класифікація видів сприймання за провідним аналізатором та формами існування матерії. Розвиток сприймання у дітей.

4. Пам'ять

Загальне поняття про пам'ять. Психологічні теорії пам'яті. Загальна характеристика процесів пам'яті. Види пам'яті за характером психічної діяльності. Види пам'яті за тривалістю збереження інформації. Види пам'яті за характером усвідомлення матеріалу. Види пам'яті за ступенем вольових зусиль. Мнемічні властивості пам'яті. Вивчення пам'яті. Розвиток пам'яті. Виховання пам'яті.

5. Уява

Загальне поняття про уяву. Фізіологічні основи уяви. Види уяви за ступенем довільності та активності. Прийоми створення образів уяви. Уява та фантазія. Розвиток уяви. Поняття про творчість. Творчість як процес розв'язування творчих задач. Творче натхнення. Психологічні проблеми творчості.

6. Мислення

Поняття про мислення як вищу форму відображення. Операції мислення. Форми мислення. Процеси мислення. Класифікація видів мислення. Проблемна ситуація і задача. Проблемне навчання. Особистісна зумовленість мислення. Особливості творчого мислення. Інтелектуальні властивості особистості. Психологія мислення і дослідження в галузі штучного інтелекту. Розвиток мислення.

7. Загальне поняття про особистість.

Сутність та співвідношення поняття «людина», «особистість», «індивід», «індивідуальність». Психологічні характеристики особистості

Класифікація теорій особистості.

Теорії особистості в зарубіжній психології. Теоретичний аналіз теорій особистості вітчизняної психології.

Погляди на розвиток особистості у різних напрямках теорій особистості.

Складові структури особистості.

8. Темперамент

Поняття про темперамент. Фізіологічне підґрунтя темпераменту. Основні властивості темпераменту. Конституційні теорії темпераменту. Типи темпераменту. Роль темпераменту в діяльності людини.

9. Здібності

Поняття про здібності. Різновиди здібностей. Рівні здібностей. Індивідуальні відмінності у здібностях людей та їх природні передумови.

10. Характер

Поняття про характер. Структура характеру: зміст і форма. Компоненти структури. Основні риси типового характеру. Типологія характеру. Природа характеру. Особистість і характер. Формування характеру.

11. Психологія діяльності.

Загальна психологічна характеристика діяльності. Структура діяльності. Теорія діяльності в вітчизняній психології. Навички, уміння, звички: психологічна характеристика, умови формування. Рівні нервової системи, які задіяні у формуванні навичок. Етапи формування навичок. Перенесення та інтерференція навичок.

12. Мова та мовлення. Психологія спілкування.

Загальне поняття про мову та мовлення. Функції мови. Фізіологічні механізми мовлення. Мовлення як засіб спілкування. Мова як інструмент мислення. Види мовлення. Розвиток мовлення у дітей.

Поняття про спілкування. Засоби спілкування. Вербальна комунікація. Невербальна комунікація. Сторони спілкування.

13. Увага в процесі діяльності

Визначення уваги та характеристика її особливостей. Фізіологічні основи уваги. Види уваги: довільна, мимовільна. Властивості уваги: розподіл, зосередженість, стійкість, перемикання. Психологічні теорії уваги. Уважність як властивість особистості. Розвиток і виховання уваги.

14. Емоції.

Види емоцій: емоції, почуття, настрої, афекти. Загальна характеристика різновидів емоцій. Фізіологічні основи та психологічні теорії емоцій. Розвиток емоцій та їх значення в житті людини.

15. Воля.

Загальна характеристика вольових дій. Основні психологічні теорії волі. Фізіологічні і мотиваційні аспекти вольових дій.

Складові вольових дій: спонукання до виконання дії, бажання та потяг, усвідомлення мети, прийняття рішення діяти, вольові зусилля

Розвиток вольових якостей та їхнє визначення: сила волі, цілеспрямованість, ініціативність, самостійність, витримка, рішучість, імпульсивність, енергійність, наполегливість.